

मौलाना आझाद अल्पसंख्याक आर्थिक विकास
महामंडळ यांना राष्ट्रीय अल्पसंख्याक विकास व वित्त
महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) यांचेकडून
घ्यावयाच्या कर्जास हमी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: असंवि-२०११/प्र.क्र.६६/अर्थबळ

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

तारीख: २१ ऑगस्ट, २०१३

वाचा —

- १) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.शासन हमी-१०९९/प्र.क्र. ६८/शासन हमी, दि. ५.११.१९९९.
- २) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-शाहमी १००८/प्र.क्र. १८/शा हमी, दि. २८.०४.२००८.
- ३) शा.नि.रोजगार व स्वयंरोजगार विभाग, क्र.इएसई-२०००/प्र.क्र.४४/रोस्वरो-१,
दि.१३.३.२००१.
- ४) शा.नि.रोजगार व स्वयंरोजगार विभाग, क्र.रोस्वरो-२००३/प्र.क्र.१६/प्रशा-१, दि. २.५.२००६.
- ५) राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.एनएमडीएफसी/
प्रोजेक्ट्स/२०११-१२/२९४८, दि. १६.०६.२०११.
- ६) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ यांचे पत्र क्र. मौआम/
शा.हमी/२०११/१५२९, दिनांक-१६.०७.२०११.
- ७) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक असंवि-२०११/प्र.क्र. ६६/अर्थबळ, दि. ६.९.२०११

प्रस्तावना —

राज्यातील अल्पसंख्यांक समाजातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांच्या उन्नतीसाठी मौलाना
आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळांची स्थापना करण्यात आलेली आहे. मौलाना आझाद

अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळास राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळाची वाहिनीकृत यंत्रणा म्हणून मान्यता देण्यात आली आहे. यास अनुसरून राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळाकडून मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळास कर्ज उपलब्ध होण्यासाठी शासनाने संदर्भ क्र.३ च्या शासन निर्णयान्वये रु.२० कोटी , संदर्भ क्र.४ च्या शासन निर्णयान्वये रु.१० कोटी व संदर्भ क्र.७ च्या शासन निर्णयान्वये रु.३०.०० कोटीची शासन हमी देण्यात आली आहे. दिनांक ६/९/२०११ च्या शासन निर्णयात बदल / फेरबदल (Resetting) करण्याचा तसेच यापूर्वी देण्यात आलेल्या रु.३० कोटी शासन हमीस मुदतवाढ देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय—

राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळाकडून मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळास कर्ज उपलब्ध होण्यासाठी रु.३०.०० कोटीची शासन हमी देण्याबाबतचा दि.६.९.२०११ चा शासन निर्णय रद्द करण्यात येत आहे. मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळास राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) यांचेकडून उपलब्ध होणाऱ्या रु. १५ कोटी (अक्षरी रु. पंधरा कोटी) इतक्या कमाल मर्यादेपर्यंतच्या कर्जास व त्यावरील व्याजास ठोकहमी देण्याचा तसेच यापूर्वी शासनाने संदर्भ क्र. ३ व ४ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या एकूण रु.३० कोटी अशा एकूण रु.४५ कोटी कर्ज उचलण्यासाठी दिनांक ३१/३/२०१४ पर्यंत शासन हमी देण्याचा निर्णय खालील सुधारित अटी व शर्तीच्या अधिन राहून शासनाने घेतला आहे.

२. नव्याने शासन हमीवरील कर्ज रु. १५.०० कोटी व पुर्वीचे रु.३० कोटी असे एकूण रु.४५ कोटी कर्ज आवश्यकतेनुसार उचलण्याची मुदत दिनांक ३१ मार्च, २०१४ पर्यंत वैध राहिल, महामंडळाने दिलेल्या हमी रकमेच्या मर्यादेतच कर्ज उचल करण्याची कार्यवाही करावी. तसेच हमी रकमेत वाढ किंवा मुदतवाढ मागण्याची कार्यवाही करू नये.

३. मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळासाठी रु. ४५.०० कोटीची ठोक हमी अ.क्र.१ येथील शासन निर्णय, वित्त विभाग दिनांक ०५.११.१९९९ मध्ये नमूद केलेल्या अटी तसेच खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहिल :-

अ) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ हे Principle Debtor राहिल.

- ब) मौलाना आझाद आर्थिक विकास महामंडळाने त्यांच्या खर्चावर नियंत्रण ठेवून व्याज, हमी शुल्क तसेच अधिपरिव्यय (Over head Cost) यांची पूर्णपणे वसुली होऊ शकेल अशी व्यवस्था करावी.
- क) वरीलप्रमाणे ज्या लाभार्थ्यांना कर्ज देण्यात येते त्या लाभार्थ्यांची पतयोग्यता व योग्य प्रतिभूती यांची छाननी व खात्री करून घेण्याची एक यंत्रणा मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ कार्यान्वित करेल. त्याचप्रमाणे कर्जफेडीत कसूरी झाल्यास कर्ज मंजूर / शिफारस करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्यात येईल व त्यांचे यासंबंधीचे अधिकार काढून घेण्यात येतील.
- ड) ज्या क्षेत्रात कर्जफेडीतील वसुलीचे प्रमाण समाधानकारक नसेल, अशा क्षेत्रामध्ये नव्याने कर्ज मंजूर करता येणार नाही याची खात्री करून घेण्यासाठी मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ योग्य ती यंत्रणा कार्यान्वित करेल.
- इ) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळाने प्रत्येक वर्षाच्या सुरुवातीस राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) यांच्याकडून उपलब्ध होणाऱ्या कर्जाबाबत आढावा घेऊन त्यासंबंधीच्या वित्तीय मर्यादा महामंडळाने शासनाकडून निश्चित करून घ्याव्यात.
- ई) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळाने लाभार्थ्यांना मंजूर केलेल्या कर्जाची वसुली परतफेडीच्या वेळापत्रकानुसार वेळोवेळी करावी.
- र) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ यांनी दर तीन महिन्यांनी कर्ज मंजूर झालेल्या प्रकल्पाच्या प्रगतीबाबतची स्थिती दर्शविणारी माहिती तसेच कर्ज वसुलीचा व वित्तीय दायित्वचा अहवाल अल्पसंख्यांक विकास विभाग/वित्त विभागाकडे सादर करावा.
- व) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळाने विहित कार्यपद्धतीने लेखा परिक्षित केलेल्या व संस्थेने मान्य केलेल्या संस्थेच्या लेखाची एक प्रत प्रत्येक वर्ष संपल्यानंतर सहा महिन्यांच्या आत शासनास सादर करावी.

४. राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) बरोबर शासन हमीवर घेण्यात येणाऱ्या कर्जासंबंधी करण्यात येणाऱ्या करारपत्रात खालील अटी व शर्तीचा समावेश करण्यात यावा.

अ) राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) यांचेसाठी अटी व शर्ती :-

१) राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC), राज्य शासनाच्या पूर्व अनुमतीशिवाय मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळास या आदेशामध्ये विहित केलेल्या मर्यादेपेक्षा अधिक कर्ज देणार नाही.

२) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळाकडून कर्जाच्या परतफेडीबाबत अथवा व्याजाची रक्कम देण्याबाबत होणाऱ्या कसुरीची शासनास ९० दिवसाच्या आत सूचना देणे राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) यांच्यावर बंधनकारक असेल.

३) राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) कडील कर्जाची परतफेड करण्यास विलंब झाल्यास त्याकरिता आकारण्यात आलेल्या दंडनीय व्याजाकरिता व इतर कोणत्याही देय रकमांसाठी शासन हमी लागू होणार नाही.

ब) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळासाठी अटी व शर्ती :-

१) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) यांचेकडून राज्य शासनाच्या पूर्व अनुमतीशिवाय या आदेशामध्ये विहित केलेल्या मर्यादेपेक्षा अधिक कर्ज घेणार नाही.

२) राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) यांच्याकडून ज्या प्रकल्पांना कर्ज मंजूरी दिलेली आहे, ते प्रकल्प व लाभार्थी वर्धनक्षम आहेत याची महामंडळाने खात्री करून घ्यावी. तसेच राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली यांनी दिलेल्या कर्जाचा निधी ज्या प्रयोजनासाठी व अटीनुसार दिलेला आहे, त्यानुसार तो निधी विनियोगात आणावा.

३) राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) कडून घेतलेल्या कर्जाचे मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळाने लाभार्थ्यांना वाटप केल्यानंतर लाभार्थ्यांमार्फत कर्जाचा योग्य विनियोग/व्यवसाय होतो किंवा कसे यावर मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळाने लक्ष ठेवावे. त्यासाठी आवश्यक ती तपासणी करावी. यामध्ये कसूर केल्यास, सदर बाब शासनाच्या निदर्शनास आणावी व कर्ज वितरण तात्काळ बंद करावे.

४) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ लाभार्थ्यांकडून कर्ज फेडीत कसुरी होण्याची शक्यता विचारात घेऊन, कर्जाच्या वसुलीकरिता पुरेशा मत्तेची प्रतिभूती म्हणून घेतल्यानंतरच कर्ज मंजूरी करेल. तसेच सदर मत्तेची तपासणी वेळोवेळी व कमीतकमी ६ महिन्यातून करेल.

५) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ त्यांच्या आर्थिक स्थितीबाबतचा अहवाल सोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अ मध्ये शासनास दर सहा महिन्यांनी (३० मार्च/३० सप्टेंबर) सादर करेल.

क) शासन हमी आवाहनीत करण्यासंदर्भात दोन्ही महामंडळासाठी सामायिक अटी व शर्ती :-

१) राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) यांच्याकडून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्याकरिता कर्ज वसुलीकरिता मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ सर्वतोपरी प्रयत्न करेल व असे प्रयत्न केल्यानंतरही वसुली झाली नाही तर प्रथमतः कर्ज परतफेडीमध्ये कसुरी करणाऱ्या लाभार्थ्यांच्या मत्तेची विक्री करून मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ कर्जाची परतफेड करेल व कर्जाचे दायित्व शासनावर पडणार नाही याची दक्षता घेईल.

२) राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) ने मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळाला मंजूर केलेल्या कर्जाच्या आदेशामध्ये नमूद केलेल्या परतफेडीच्या वेळापत्रकानुसार कर्जफेडीच्या शेवटच्या हप्त्याच्या १ वर्षांनंतरच्या दिनांकास हमी संपुष्टात येईल. सदर वेळापत्रकात नमूद केलेल्या विहित कालावधीसाठीच शासन हमी लागू राहिल. या कालावधी नंतर राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) ला शासन हमी आवाहनीत करता येणार नाही.

५. हमी शुल्क

अ) मौलाना आझाद अल्पसंख्याक आर्थिक विकास महामंडळास प्र.श.प्र.व. हमीशुल्काचा दर रु. २/- असा राहील. हे हमीशुल्क ज्या कालावधीकरीता देय राहील त्या कालावधीतील कोणत्याही दिवशी कमाल अदत्त असलेल्या कर्ज आणि व्याजाच्या एकूण रकमेवर (total maximum outstanding amount) देय राहील.

ब) हमी शुल्काचा भरणा दर सहा महिन्यांनी वसुली करुन शासनाच्या खाती जमा करण्यास व्यवस्थापकीय संचालक, मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक विकास महामंडळ, मुंबई हे जबाबदार असतील. प्रत्येक वित्तीय वर्षाच्या ३१ मार्च, आणि/अथवा ३० सप्टेंबर, रोजी अदत्त असलेल्या घटना सापेक्ष दायित्वावर (Contingent Liability) अनुज्ञेय असलेल्या हमी शुल्काचा भरणा १ एप्रिल आणि/अथवा १ ऑक्टोबर रोजी करावा.

क) हमी शुल्काचा भरणा केल्यानंतर त्यामधून प्रथम थकित हमी शुल्कावरील दंडनीय व्याजाची रक्कम वळती करुन घेण्यात येईल. नंतर सर्वात जुन्या थकित हमी शुल्काची वसुली त्यानंतर त्यापेक्षा कमी जुन्या थकित हमी शुल्काची वसुली याप्रमाणे रक्कम वळती करुन घेण्यात येईल.

ड) देय हमी शुल्क शासन तिजोरीत भरणा करण्यास महामंडळाकडून कसूर झाल्यास अशा कसूर केलेल्या थकित रक्कमेवर पहिल्या तीन महिन्यासाठी १६ टक्के दराने व त्या पुढील कालावधीसाठी २४ टक्के दराने व्याज आकारले जाईल.

इ) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळाने शासन हमी शुल्काची रक्कम "००७५-संकीर्ण, सर्वसाधारण सेवा-१०८-हमी शुल्क" या लेखाशिर्षाखाली शासकीय कोषागारात भरणा करावी. व्यवस्थापकीय संचालक, मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ, मुंबई यांनी महामंडळाकडून देय असलेली हमी शुल्काची रक्कम शासकीय कोषागारात नियमितपणे भरणा केली जाते याची खात्री करुन घ्यावी.

ई) हमी शुल्क भरल्याच्या पृष्ठयर्थ चलनाची सांक्षातिक प्रत अल्पसंख्यांक विकास विभागाने वित्त विभागास पाठवावी.

प) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळाने देय हमीशुल्काचा भरणा केला नाही तर सदर हमीशुल्क अल्पसंख्यांक विकास विभाग शासनाकडे भरणा करेल व महामंडळाकडून वसूल करेल.

६. हा शासन निर्णय अल्पसंख्यांक विकास विभाग, कार्यासन-८ यांच्या नस्ती मौआम-२०११/प्र.क्र. १०३/का.८ वरील प्रस्ताव व वित्त विभागाच्या शासन हमी क्रमांक-५/२०१३-१४ यानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, नवी दिल्ली (NMDFC) समवेत कर्ज घेण्यासंबंधी करावयाच्या करार पत्रावर स्वाक्षरी करण्याकरिता अल्पसंख्यांक विकास विभागातील संबंधित सह सचिव/उप सचिव व वित्त विभागातील सह सचिव / उप सचिव (अर्थबळ) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०८२११२५३१०२३०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सतीश पावसकर

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. राज्यपालाचे सचिव,
२. मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव,
३. उपमुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव,
४. सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई,

५. सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक,
६. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२(लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
७. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
८. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानभवन सचिवालय, मुंबई (५ प्रती)
९. बहुजन समाज पार्टी, डी-१, इन्सा इटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई,
१०. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. बॅरेक्स क्र. १, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉइन्ट, मुंबई-२०
११. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राज भुवन, एस.व्ही.पटेल रोड, मुंबई-४.
१२. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, (मार्क्सवादी) महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोव मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई-१३.
१३. इंडियन नॅशनल काँग्रेस पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई -२५.
१४. नॅशनॅलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरिमन पॉइन्ट, मुंबई-२१.
१५. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०० ०२८.
१६. अपर मुख्य सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०२१.
१७. व्यवस्थापकीय संचालक, राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक विकास व वित्त महामंडळ, १ ला मजला, कोर-१, स्कोप मीनार, लक्ष्मीनगर, नवी दिल्ली-११० ०९२.
१८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१९. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
२०. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
२१. व्यवस्थापकीय संचालक, मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ, डी.डी.बिल्डींग, २ रा मजला, जुने जकात घर, शहीद भगतसिंग मार्ग, मुंबई - ४०० ०२३.
२२. वित्त विभाग (साउ/ऋण व हमी संनित्रण कक्ष/व्यय-४), मंत्रालय, मुंबई-३२.
२३. कक्ष अधिकारी (का-८), अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२४. निवड नस्ती/अर्थबळ.